

SZOMBATHELY

Szent Márton
VÁROSA

része elhagyta a várost, egy részük nagy valószínűség szerint helyben maradt, talán ennek köszönhető, hogy a város neve a mai napig megőrződött. Bár történetírói feljegyzések arról szóltak, hogy föld-rengés rombolta le a római Savarát, a legújabb kori kutatások ezt nem igazolták. A 8. században, Nagy Károly frank királynak köszönhetően, ismét fontos szerephez jutott az antik város. Az avar beháborúkból visszatérő Károly kerülő úton, a városon, akkori nevén Sabarián át vezette vissza birodalmába seregét. Látogatásának aligha lehetett célja más, minthogy elzarándokoljon Szent Márton – a Karoling család és az egész Frank Birodalom védőszentjének – szülőhelyére. A várost és környékét először az avarok, frankok, majd a honfoglaló magyarok szállták meg a X. században. A település a Szent István által szervezett vármegyerendszerben nem bírt nagy jelentőséggel, Vas megye közép-pontja Vasvár lett. A városi jogokat a 14. század elején kapta meg a győri püspökségtől, fejlődését vásárainak köszönhetette. Valószínűleg Szent Márton kútja körül alakult ki az első vásártér a szombati piac, erre utal a város mai magyar neve is. Sabaria kiváltságait a középkor folyamán megőrizte, és kereskedő-kézműves lakosságának köszönhetően azokat megfelelő tartalommal is meg tudta tölteni. A 15-16. század fordulójára a Nyugat-Dunántúl legjelentősebb központjai közé emelkedett. Maga a középkori város a római romváros területén

alakult ki, történetében fontos szerepet játszott a vár, amely hadászati céljain túl egyben a győri püspökég egyik birtokközpontja is volt. A török időkben, a 16. század végén a fenyegetett Vasvárról hivatalosan is Szombathelyre került Vas vármegye központja. Az oszmán támadások megkímélték, de a függetlenségi harcokban többször gazdát cserélt, s 1605-ben leégett a városi levéltár. Emiatt ismereteink töredékesek Szombathely középkori történetéről. Az igazi fejlődést a 18. század második fele hozta meg, akkor Mária Terézia egyházreformjának részeként az újonnan létrehozott püspökség székhelye Szombathely lett. Az első püspök, Szily János irányításával ekkor épült fel Magyarország egyik legszebb barokk épületegyüttese: a Püspöki Palota, a Székesegyház és a Papi Szeminárium. A 19. században a polgárosodó város a vasútfejlesztéseknek és nagyszabású építkezéseknek köszönhetően a „Nyugat Királynője” címmel büszkélkedhetett. A kereskedelem mellett megjelent az ipar is. Bár az I. világháború békedöntései és a II. világháború pusztításai visszafogták a fejlődést, Szombathely a XX. század végére a régió kulturális, oktatási és kereskedelmi központja lett, megőrizve a szentmártoni hagyományokat.

Szent Márton útjai Szent Márton a középkor egyik legnépszerűbb szentje volt, az első olyan, aki nem mártírként halt meg. Védőszentként tisztelték többek között a koldusok, a katonák, a ló- és lúdtartók, valamint a szőlőművelők, a hordókészítő kádárok. Segítségét kérték gyermekbetegségekben, az orbánc vagy gennyes betegségek esetén. Márton kultusza feltehetően már a honfoglalás előtt virágzott hazánkban, de tiszteletét olyan nagyságok alapozták meg, mint a Frank Birodalomban Nagy Károly, vagy Szent István király, aki Magyarország védőszentjének választotta, így vált Márton alakja a korai középkorban összekötő szellemi híddá a latin Pannónia és a keresztény Magyarország között. Szent Márton emlékét és tiszteletét Szombathelyen több tárgyi és írásos emlék is őrzi. 1360-ból származó okleveles adat szól Szent Márton kútjáról. Gosztonyi János győri püspök 1525-ben kelt, privilégiumot megerősítő oklevele is említést tesz Szombathely lakóinak mély Szent Márton tiszteletéről. A szegények segítőjének tiszteletére és emlékének megőrzésére utal II. Ferdinánd király kiváltságlevele 1635-ből, amelyben felmentette a város lakóit a kincstári adó alól, ha Szent Márton tiszteletére évente 40 forintot fizetnek a templom, a plébános és a város szegényei javára. Szombathelyen a Szent Márton-kultusz nyomai a püspökség létrejötté után még inkább megtalálhatók. Szily János első szombathelyi püspök tudatosan elevenítette fel a város antik múltját, és annak két őkeresztény szentje, Szent Márton és Quirinus kultuszát. Egyházmegyéje védőszentjéül is Szent Mártont választotta, s az újonnan felépített püspöki székhelyén a művészi reprezentáció eszközeivel

népszerűsítette az ősi Savaria történetét, a pogány ókor és a keresztény középkor között összekötő kapcsot jelentő két szentet. A második ezredforduló városvezetése szintén felismerte a Szent Márton kultuszban rejlő lehetőségeket: hűen ápolva hagyományait, nemzetközi kapcsolatokat épített ki a Márton életében jelentős szerepet betöltő európai városokkal. Szent Márton napját 1995-óta ünnepli Szombathely: kulturális, egyházi, gasztronómiai programok sokasága mellett a város legrangosabb kitüntetését is november közepén, gálaműsor keretében adják át. Az Európa Tanács 2005-ben a Szombathelytől Toursig vezető útvonalat Európai Kulturális Útvonallá nyilvánította. Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Tourinform Iroda kezdeményezésére 2003-2007 közötti 7 új zarándokút épült ki Közép-Európában, ezek kiinduló- illetve célállomása Szombathely. A zarándokutak állomásait egységes táblarendszer jelzi, a gyaloglás szerelmeseit pedig egy 100 km-es, turistajelzésekkel ellátott Szent Márton gyalogtúra útvonal várja Szombathely és Domonkosfa között. Az útvonalakhoz csatlakozott partner-települések száma 100 körüli és folyamatosan nő, Magyarország, Ausztria, Szlovénia és Horvátország, Szlovákia és Csehország területéről. Az útvonalakhoz a szent nevét viselő településeken túl olyan falvak, városok csatlakozhattak, melyek területén Szent Mártonnak felszentelt templom, értékes Szent Márton ábrázolás, relikvia, vagy Márton-püspökhöz kötődő természeti képződmény (hegy, patak, barlang stb.) áll. A zarándokutakat végigjáró turisták „vándorkönyvet” és díszes oklevelet kapnak egy-egy útszakasz teljesítése után.

Szent Márton kútja A 14. századtól írott forrás tudósít a templom előtt álló Szent Márton-kútról. A több mint egy méter átmérőjű, csatári kővel kirakott, ma is létező kutat már Bél Mátyás megemlíti. Kiásásának idejére egy 1360-ból származó oklevél segítségével lehet következtetni.

A kőkúthoz a középkor folyamán tapadt az a legenda, hogy annak a vízzel keresztelte meg édesanyját a Savariába hazalátogató Márton. Az idők folyamán többször átépített kutat – a melyről több utazó is megemlékezett – közkútként használta a település lakossága. Magát a kutat számos metszet és festmény megörökítette. Ezek alapján tudjuk, hogy a kút díszes kávéval és vízemelő szerkezettel rendelkezett, amelyen felül Szent Márton képe volt látható. A kút használata csak 1938-ban szűnt meg, amikor betonlapokkal fedték le és a helyére Rumi Rajki István „Szent Márton megkereszteli édesanyját” című szobrát helyezték el.

"SANCTVS MARTINVS
MATREM GENTILITATIS
ABSOLVIT ERRORE"
SVLP SEVERVS

Szent Márton templom

Szent Márton Szombathely keleti városrészében, a hajdan önálló faluként létezett Szentmártonban született. Itt áll a Szent Márton tiszteletére felszentelt templom – ami a legenda szerint Martinus szülőháza felé épült. A templom szentélyéből nyíló északi mellékkápolna diadalíve felett ma is olvasható a felirat: „Hic natus est sanctus Martinus” – Itt született Szent Márton.

Sokáig úgy tartották, hogy a ma álló templom alatt római kori kultusz-építmény volt, amit Márton szülőházából alakítottak át, majd ennek helyén épült egy kis templom vagy temetőkápolna. A templombelső 1989–1992 között folyt régészeti és műemléki kutatása során azonban egyértelművé vált, hogy sem a templom, sem a kápolna alatt nincs egyetlen római kori építmény sem. Bizonyítható viszont, hogy területén már a Kr.u. 1. században a város keleti sírkertje helyezkedett el, amelyet a római uralom során újból és újból temetkezési helyül használtak. Itt tehát nem állhatott Szent Márton szülőháza.

Valószínűleg a Savariában mártírhálált halt Szent Quirinus sírját azonosíthatták Martinus szülőháza helyével. Föléje a szent emlékére templomot emeltek, amivel megvetették a máig élő hagyomány alapjait. A mai barokk templom, pontosabban annak hajója helyén a 9. század folyamán már templom állt, amelyet többször átépítettek az adott kor technikájának megfelelően. A 11. század utolsó harmadában lebontották, ezután építették meg római téglából az egyhajós, félkörapszisos kis templomot. A 13. század közepétől az épület már a győri püspök

kezén volt, ekkor történt egy jelentősebb átépítés későromán stílusban. A gótikus templom a 14. század végén került kialakításra, később, még a 15. század folyamán a város egyetlen plébániájává vált, majd 1638 húsvétján a domonkos rend birtokába került. Ezzel egy nagyobb mérvű építkezés vette kezdetét, amely még be sem fejeződött, amikor 1668-ban, nyilván statikai okok miatt az épület összedőlt. 1668 és 1674 között Batthyány Erzsébet adományaiból épült fel a ma is álló barokk templom, az 1930–31-es átépítést megelőző formájában.

A Szent Márton kultusz szempontjából értékes látnivalókkal szolgál az oldalkápolna. Keleti falánál áll a barokk Szent Márton oltár, a szoborfülkében Márton püspök szobra látható pásztorbottal, lábánál a libával. A szobor alatt faragott ereklyetartó-szekrény áll, ahová ünnepi alkalmakkor kihelyezik a relikviáját, a fatörzs alakú ereklyetartóban

elhelyezett ujjcsontot. Az ereklye írásos említése már Bél Mátyásnál szerepel, míg az ereklyetartó a 19. században készülhetett. A 17. század közepén készült a Szent Márton-kápolnában ma is látható nagyméretű olajfestmény: Szent Márton és a koldus. A kompozíció Márton „huszárruhás-szerű” megjelenítése és a koldus naturalisztikus ábrázolása adja a festmény feszültségét. A koldus egyben nyomorék vagy beteg is, hiszen mankóra támaszkodik, ezáltal válik Márton tette még hangsúlyosabb és krisztusivá.

A Szent Márton-templom évszázadok óta fontos szerepet tölt be a kereszténység életében. Már a XII. századtól zarándokok jártak ide a szent püspök közbenjárását kérve. Ezért a középkorban a püspök ülő kőszobrát emelték az oltárra, amelyben valószínűleg ereklyéjét is őrizték. A 18. században a megnövekedett zarándoklatok igényeit

elégítették ki azokkal a búcsús szentképekkel, amelyek a templomot, annak Szűz Mária kegyszobrát, illetve Szent Mártont mutatták be. Egy ilyen metszetképet készített a grazi Bernhard Hermann 1750 körül, lapján Szűz Mária szobra, a templom a kolostorral és a kúttal látható. Egy másik metszetképen Szent Márton jelenik meg égi dicsőségben, alatta a templom és a kolostor képe.

A templom főoltárán is Szent Márton volt látható, feltehetően a koldusnak nyújtott köpeny-átadási jelenetben, ahogy az a domonkos konvent későbbi, 17. századi pecsétjén megmaradt. A Szent Márton-templomban őrzik azt a 17. század közepén készült festményt, amely Szent Mártont és a koldust ábrázolja korabeli nemesurak társaságában. A kép a templom egyik jótevőjének adománya lehet, esetleg a domonkos rendet is támogató főurak, az Erdődyek, Batthyányak, Esterházyak közül került ki. A hagyomány szerint a nőies vonásokat mutató Márton alakjában a festő a templom újkori építetőjének, gróf Batthyány Erzsébetnek az arcvonásait örökítette meg.

A Szent Márton-templom 18. századi barokk berendezéséhez tartozik a Szent Márton-kápolna oltára, amelyen a püspök álló szobrát helyezték el. A templom domonkos közössége készítette azt az értékes szentségtartót a bécsi Adam Tantz ötvösmesterrel, amelyen Szűz Mária és a domonkos szentek mellett Szent Márton is megjelenik. A közösségi és egyéni Szent Márton-tisztelet emlékei, többek között körmeneti zászló a 18–19. századból, a Rózsafüzér Társulat zászlója 1871-ből, a Credo egyesület zászlója 1927-ből, a Szent Márton templomban láthatók.

Szent Márton Látogatóközpont

Gyakran érkeznek Szombathelyre turisták, zarándokok, történészek, vagy egyszerűen csak a múlt értékei iránt érdeklődők, akik a város nagy szülöttéhez, Szent Mártonhoz kötődő emlékeket keresnek. Őket várja 2007. áprilisától a templom melletti plébánián az Európai Szent Márton Kulturális Útvonal egyik legfontosabb állomása, a Szent Márton Látogatóközpont. A Látogatóközpont Szent Márton és Savaria című tárlata Masszi Ferenc grafikus rajzain, valamint a mellettük elhelyezett műtárgymásolatokon, írott források adatain keresztül mutatja be Márton életének kevésbé ismert és ábrázolt savariai eseményeit, továbbá szombathelyi tiszteletének állomásait.

A kiállítás anyaga eddig nagyközönség előtt ismeretlen, de Savaria egykori területén talált műtárgyakat, írásos dokumentumokat, kuriózumokat is felvonultat. Külön teremben került elhelyezésre a Vas megyei Szent Márton ábrázolásokat bemutató fotókiállítás. Vas

megye területén jelenleg 11, Márton püspök tiszteletére szentelt templom áll. Ezeken a helyeken a főoltárkép jeleníti meg a védőszentet. Mellettük – sajnos már csak írásokból ismerhetjük az idők folyamán megsemmisült körmeneti és sárvári Szent Márton templomot, valamint Pusztaszentmárton települést. Szent Márton alakját a megyében további 12 templomban örökítették meg szobrokon, képeken, üveglablakokon. A Látogatóközpont harmadik – a Szent Márton a néphagyományban címet viselő – gyűjteménye a Márton naphoz kapcsolódó magyarországi népszokásokat mutatja be. November 11-e nemcsak az újbóli kóstolásának napja volt, időjárásjósló szokások is kapcsolódtak hozzá. Somogyi Győző 8 képből álló sorozata ezeket a hagyományokat jelenítette meg. A Látogatóközpont kialakítása során az ifjabb korosztályra is gondoltak a kivitelezők. Az interaktív helyszíneken Márton életéhez kapcsolódó, haza is vihető emléktárgyakat készíthetnek az ügyes kezű látogatók: ólmot önthetnek, pénzt verhetnek, viaszpecsét nyomatot készíthetnek, Szent Márton lampionokat barkácsolhatnak. Így játékos formában is elsajátíthatók a Márton-kultusz alapvető tudnivalói. A plébánia udvarán nagyméretű mozaik mutatja be Szent Márton életútjának fontosabb állomásait és az európai zarándokút-hálózatot.

Szent Márton temető A templom körüli terület a Kr.u. 1. századtól kezdve temetkezési helyként funkcionált, így a város egyik legősibb sírkertje. Ide kerültek az 1710–1711-es pestis, az 1716-os, 1749-es és az 1817-es tűzvészek, az 1850-es kolerajárvány, az 1908-as tífusz áldozatai. Az első világháború áldozatait csak az 1920-as években vitték át a hősi temetőbe. Az évszázadok során sok ezer szombathelyi polgárt temettek el ide. Itt nyugszanak azok a tisztviselők, politikusok, iparosok, vállalkozók és egyszerű emberek, akik Szombathelyt felvirágoztatták.

A temető területének egy részét a Cziczér család adományozta a városnak, innen származik a ma is használatos „cicerkert” elnevezés. A sírkertet a 18. századtól többször kibővítették a Szent Domonkos rendtől megvásárolt földterületekkel. A temető felosztása követi ezt a történeti fejlődést, így több részre tagozódik: „Ótemető”-re, „Régi temető”-re, „Középső temető”-re, „Új temető”-re.

A második világháború során a Szentmártoni temetőt is több bombatalálat érte, s komoly károk keletkeztek a síremlékekben, több el is pusztult. A legrégebbi sírkövek az 1800-as évekből származnak. A sírkert centrumában álló kálvária körül az 1930-as években néhány kiemelkedő értékű faragványt helyeztek el.

Az utaktól távolabb, egyszerűbb sírokat láthatunk, külön helyre kerültek a gyermekek. A temető legszebb faragványai közé tartozik Nikits Franciscus sírköve, amely Raffensperger Ignácnak, a főtéri Szentháromság-oszlop egyik mesterének keze munkája.

1962-ben tanácsi rendelet szüntette meg a 7 hektáros sírkertbe való további temetkezést. 1987-ben bizottság alakult azzal a céllal, hogy kegyeleti parkot alakítsanak ki a temető területén. A terv azonban nem valósult meg, mert az 1970–1980-as években sokan az új, Jáki-úti temetőbe vitték át hozzátartozóik hamvait.

A síremlékek megőrzésére alakult meg a Szent Márton Úti Temetőért Egyesület, amely jelentős erőfeszítést tesz a temető enyészettől való megmentéséért.

Székesegyház Tours érseke Szent Márton ereklyéinek egy részét 1913-ban engedte át Szombathelynek. Országra szóló ünnepélyességgel helyezték el a Székesegyházban Márton koponyacsontjának egy szeletét, a Tóth István szombathelyi művész által készített hermában. Ugyancsak ebből az időből származik Tauber Sándor kanonok kelyhe, a düsseldorfi Beumers-cég műremeke. A talpán látható Szent Márton zománcképe. A kelyhet Tauber Sándor 1935-ben a székeskáptalanra hagyományozta. A csodatevő Szent Márton című kompozíció, a szombathelyi székesegyház kereszthajójának oltárképe 1791-ben készült el, amelyet Franz Anton Maulbertsch festett. Ennek vázlata, a Szent Márton emlékkiállításán 1997-ben volt látható, ma a püspöki palotában van. Maulbertsch oltárképe „csodáinak fényében” mutatja be Tours halhatatlan püspökét. A képmező közepén egy kupolás szentély előtt áll Szent Márton, baljával a pásztorbotot tartja, míg jobb kezét áldásra emeli. A képen elől az amiens-i koldus, mögötte a chartres-i néma lány és Nolai Szent Pál látható. A kereszthajó egyik mellékoltárán szintén Szent Mártont örökítette meg Maulbertsch: a szent beteget gyógyít és halottakat támaszt fel.

Püspöki Palota

A szombathelyi Püspöki Palota nagytermének festői szépségét is Franz Anton Maulbertschnek köszönhetjük, aki 1783 őszén ajándékozta meg a várost remekművével. A főbejárat fölött láthatjuk az új aranykor, a kereszténység négy világrészen való elterjedését. A negyedik kép pedig azt mutatja, hogy a püspökség megalapítása az ősi Savaria földjére is meghozza az aranykort: a püspökséget jelképező stólás nőalak előtt láthatók a szombathelyi szentek, Szent Márton és Szent Qurinus, a székesegyház egyik eredeti tervrajza, a bőségszaruból kihulló virágözön pedig a város ősi dicsőségének újjászületését jelképezi a püspökség megalapítása által. Márton püspöki díszruhában, pásztorbotjával látható, míg a kompozíciót a koldus alakja zárja, mellette egy lúddal. A püspöki palota nagyterménél a Szent legendájából nyilvánvalóan a püspöki mivoltot emeli ki a festő. Az épületben a Szent Márton tiszteletét ápoló helyekről adományozott ajándékok is találhatók.

Az Egyházmegyei Múzeumban található Mártont és a koldust bemutató jelenet egy ezüst úrmutatón, amelyet Szaniszló Márton szombathelyi ötvösművész készített a 18. században.

Szeminárium A Szily püspök által építtetett egykori papi szemináriumban is több helyen láthatjuk Márton alakját. A legkorábbi mű Dorffmaister István festménye (1791-ből), Szent Márton megdicsőülését ábrázolja. Egykor a kápolna oltárán állt, ma a püspöki palotában található. A szeminárium kápolnájában, az 1884-ben Stornó Ferenc által festett három falkép látható. A kápolna mennyezetén, az oltár felett egy kör alakú freskón főpásztori öltözetben látjuk Savaria nagy szülöttét „SANCTUS MARTINUS ORA PRO NOBIS”, Szent Márton imádkozz értünk felirattal. A tabernákulum két oldalán az amiens-i jelenetet és Márton álmát jelenítette meg a festő. A színes üvegablakon Szabó Erzsébet mintázta meg a püspököket.

A szeminárium bővítéskor 1941-ben újabb kápolnát építettek a második emeleten, amelyet Kontuly Béla nagyméretű falképe dekorál, témája: Jelenetek Szent Márton életéből. A kép három nagy fejezetben ábrázolja a szent életét, amelyből a festő kiemeli, és a középpontba helyezi az ismert jelenetet Márton felebaráti szeretetéről. Az épületben lévő Egyházmegyei Könyvtár is bővelkedik Márton emlékekben. A szombathelyi képzőművészek az 1930-as években alapították a Szent Márton Céhet, amelynek bronz plakettjét Alföldy János készítette el 1936-ban, és az első dunántúli képzőművészeti kiállítás díjazottjai kapták.

Szent Márton nevét napjainkban több civil – és egyházi szervezet is viseli, közülük a legismertebbek a Martineum Felnőttképző Akadémia, a Martinus Kulturális és Vallási Egyesület, a Szent Márton Úti

Temetőért Egyesület, valamint a Szent Márton kórus, akik valamilyen a Szent Márton kultusz szombathelyi hagyományainak megőrzésén fáradoznak.

Szent Márton Hét Szent Márton emléknapján, november 11-én, és az ahhoz kapcsolódó időszakban az egyházi tiszteletadás mellett a gazdag néphagyomány is megelevenedik. Márton napjával kezdődik a téli évnegyed, a gazdasági év zárása, amikor „mártonludat” vágnak, megkóstolják az újbort, a liba mellcsontjából időt jósolnak.

Szent Márton kultusza egyre erősebb Szombathelyen, ennek jegyében egyházi megemlékezések, lampionos felvonulás, táncházak, koncertek, kiállítások, nemzetközi kórustalálkozók, előadások, vetélkedők, gyermekprogramok várják az érdeklődőket. A szombathelyi éttermek gasztronómiai rendezvényekkel, jellegzetes libaételekkel csábítják az ínyenceket.

Szerte Európában Márton napja tájékán szoktak méceszt gyűjtani a műhelyekben a munkavégzéshez a korai sötétedés miatt. Innét ered a Márton-napi lámpás felvonulás hagyománya. Szombathelyen 2000 óta él ez a szokás. A Vesperás ünnepi énekeit követően a Székesegyháztól a Szent Márton templomig vonuló menet élén hagyományosan a Savaria Legio római viseletbe öltözött katonái haladnak. A Szent Márton szobor megkoszorúzása és az ünnepi szentmise mellett a város rangos kitüntetései is Márton napján kerülnek átadásra.

Több, mint tíz éves már az országos hírnévre szert tett Szent Márton-napi nagyvásár is, amit minden év november közepén rendeznek a Vasi Múzeumfaluban. A vásárra hazánk szinte valamennyi szegletéből érkeznek minőségi portékákat kínáló árusok, de az erdélyi

kézműipari termékek sem hiányoznak a palettáról. A nagyszínpadon zajló programok között gyermekelőadások, néptánc, népzene és más, vásári hangulatot idéző előadások, bemutatók szórakoztatják a közönséget, és minden évben vendég egy szent Márton nevet viselő település is. Az egész napos nézelődésben, alkudozásban megfáradt látogatók pedig megkóstolhatják a kürtöskalácsosok, gesztenyesütők friss csemegéit, a lacikonyhák kínálta libaétkeket, majd koccinthatnak egyet a jobbnál-jobb borokat kínáló gazdáknál.

HERÉNY

Arboretum

OLADI LAKÓTELEP

DERKOVITS LAKÓTELEP

Rohonci út

Falumúzeum

Papi szeminarium

Székesegyház

Püspökvár

Savaria Múzeum

Szent Márton kúria

Szent Márton-templom

PERINT

GYÖNGYÖSHÉRMÁN

Kiadó:

Szombathely Megyei Jogú Város

Önkormányzata – Tourinform Iroda

H-9700 Szombathely, Kossuth Lajos u. 1–3.

Tel.: +3694/ 514-451, fax: +3694/ 514-450

E-mail: szombathely@tourinform.hu

www.szombathely.hu

Grafika:

Yellow Design

Nyomda:

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

slovenija
magyarország
hrvatska

Projekt megnevezése:

Szent Márton újtjai – Via Sancti Martini

A projekt a Szlovénia–Magyarország–Horvátország Szomszédsági Programban,
az Európai Unió és a Magyar Köztársaság társfinanszírozásával valósul meg.

A Szlovénia–Magyarország–Horvátország Szomszédsági Program 2004–2006 Irányító Hatósága Szlovéniában:

Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko

Jelen dokumentum tartalmáért Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felelős.

A dokumentum nem az Európai Unió álláspontját képviseli.